

DIARI CATALÀ

I POLITICH Y LITERARI

REDACTAT EN LAS QUATRE PROVINCIAS DE CATALUNYA

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ.

EN BARCELONA, Carrer de Fernando, 32, 4.º
EN GIRONA, Llibreria de Dorca, Plassa de la Constitució, n.º 9.
EN LLEIDA, Plassa Constitució, 21, ent.^o
EN TARRAGONA, Rambla Sant Joan, n.º 58.
SUCURSAL EN GRÀCIA, Devant del Teatro, deposit de màquines de censir.

Espectacles.

PUBLICHS.

TEATRO PRINCIPAL.—12.º d'abono.—Torn impar.—A benefici dels espedidors del Teatro.—I Prat di Saint Gervais y lo segon acte de La Fronda Entrada 4 rs.—A dos quarts de nou.—Hi haurà safata.

TEATRO DEL CIRCO.—Avuy, El Anillo de hierro y Un casament en Picaña.

TEATRO ROMEA.—Teatro Catalá.—Avuy dijous. La aplaudida comèdia en 3 actes Dins Mallorca y la pessa Fotografias.

Entrada 2 rs.—A las 8.

Lo dilluns pròxim, benefici de donya Rosalia Soler. La comèdia catalana en 3 actes La dida y la pessa Col Rogent.

Se despàixa en Contaduría.

BON RETIRO.—Lo diumenge tarda y nit, se representarà El capitan Gulliver.

TEATRO DE NOVEDATS.—Avuy, Tertulia Americana y Fivaller.—Sarsuela.—Estrada 2 rals—A dos quarts de nou, benefici de la primera triple donya Bernarda Viada de Blanco La tela de Araña, en dos actes. Romansa cantada per lo Sr. Abella. Cansó espanyola per la beneficiada y Buenas noches Sr. D. Simon, en un acte.

CIRCO ECUESTRE BARCELONES.—Plassa de Catalunya.—Menajeria Oriental—Exposició Zoològica.—Fiers, micos, cabras y gossos sabis.—Avuy dijous extraordinaria funció á benefici de les célebres germanas Ghiglio.—A dos quarts de nou de la nit. Entrada 2 rs.—Nosts menors de 10 anys 1 ral.

TARRAGONA.—TEATRO PRINCIPAL.—Companyia de Sarsuela.—Funció per avuy dijous 2.º té-rie.—7.º d'abono.—4.º y última representació (per ara) de la molt aplaudidissima sarsuela en 4 actes, en la que tan se distingueix la senyora Rosales, y que porta per titul El salto del Pasiego, posada ab gran aparato y una bonica cascada d'aigua natural, y desempennada per las principals parts de la Companyia—A las 8 en punt.—Entrada 3 rs.

Lo dissapte pròxim benefici del primer teror tan aplaudit d'aquest públich, don Francisco Miro.

Reclams.

TARJETAS pera direccions y anunis de 6 á 12 rs. 100. Milers de cromos novetat pera invitacions y programas. Esquelas funeràries. Paper y sobres impresos casi de franch. Plassa Sant Miquel, 3.

Dijous 31 de Mars de 1881

SANTS DEL DIA.

Sta. Balbina vg. y mr. y el beato Amadeo de Saboya.

QUARANTA HORAS.

EN BARCELONA: Iglesia del Palau.—EN GIRONA:

Iglesia de Sant Lluch.—EN LLEIDA: .....

EN TARRAGONA: .....

PREUS DE SUSCRIPCIÓ.

EN BARCELONA, un mes..	5 rals.
EN GIRONA, LLEIDA Y TARRAGONA, un mes.	6 »
DEMÉS PUNTOS D' ESPANYA, un trimestre.	20 »
ESTRANGER (unió postal), id. :	40 »

FOTOGRAFIAS
DE PUIGCERCÓS,

tretas directament sobre l' terreno per lo fotògrafo de Lleyda senyor Manetes.

Las de placa se venan al preu de dues pesetas y mitxa, en la llibreria de Teixidó y Parera. 6, Pi, 6.

Lo producte net, se destina á la suscripció á benefici de Puigcercós.

VENÉREO

Sa curació es prompta, radical y segura, sens mercuri copaiva, ni altres preparacions perjudicials, per medi del XAROP ANTI-VENEREO DEL DR. CASASA.—Gonorreas, llagas, tumors, dolors, estrenyiments; lo venéreo, en fi, en totes las seves formes, per crònich que siga, se cura prompte y bé ab aqueix inimitable Xarop, exclusivament vegetal.—Vegis lo prospecte.—Dirigirse al Dr. CASASA en sa GRAN FARMA-CIA plassa de la Constitució, cantonada al carrer de Jaume I.

LA EMPERATRIZ

3 Escudellers Blanxs 3

RELLOTJERIA Y JOYERIA
DE J. MARTÍ,
FERNANDO VII, NÚMERO, 2.

Casa fundada pera la venda de rellotges en 1847.

Rellotges d' or, plata y Nikel á preus de fàbrica, garantits de 1 á 5 anys.

Complet assortit en objectes d' or y plata propis pera regalos. Preus baratissims. Fernando VII, n.º 2. (Frente la confiteria de Llibre.)

MOBLES DE VIENA,
Fernando VII, 34.

ENFERMETATS DE LA GARGANTA.

PASTILLAS DE NIELK.

Se venen en las principals farmacias.—Depòsit general: Dr. Masó, Rambla de Estudis número 7, Barcelona.

Rellotges á plassos desde una pesseta per amunt. Basar Econòmic Rambla de Estudis núm. 11.

HERPES

sarna, escrófulas, y de més humors, aixis interns com externs. No descuydar que 'l Rop anti-herpetich de Dulcamara compost del Dr. Casasa, es l' únic que 'ls cura radicalment, sens que don guin senyal d' haber existit.—Vegis lo prospecte.—Unich depòsit.—Gran Farmacia del doctor Casasa, plassa de la constitució, cantonada al carrer de Jaume I.

ANTIGA TINTORERIA

DEL CENTRO

Llibreria, 13, y sucursal Escudellers, 56

Se tenyeix y renta la roba de caballer ab tota perfecció. Especialitat en tenyir tota classe de sederías.

Llibreria, 13, y Escudellers, 56.

IMPORTANT.

LLEY

DE ENJUICIAMENT CIVIL de 3 de febrer de 1881, que regeix desde 1.º de Abril de 1881, ampliada, anotada y precedida d' una breu ressenya de las principals accions civils per D. M. N. Navarro Amandi, Son pren 16 rs.

Se trovan exemplars en l' establecimiento de D. Josep Solé, Rambla de Sant Joan, 58, TARRAGONA.

VENDA.

Gran Posada pera vendrir, darà raho.—Jaume Giralt número 40, Taberna,

DON ARTURO VINARDELL ROIG.

agent de negocis y sub-director en aquesta província (Girona) de la gran companyia nacional de segurs contra incendis LA UNION Y EL FENIX ESPAÑOL, ha trasladat son despatx al carrer de Santa Clara, 2, principal, devant de las Pescaterías.—GIRONA.

50 TAPINERIA 50

LA LUCIA

FABRICA DE COTILLAS.

BALADAS

PER

PERE DE PALOL.

Forma un elegant volüm en octau edició elzevieriana, se ven al preu d' una peseta.

PUNTS DE VENDA.

BARCELONA:
Eudalt Puig, Llibreter.
Plassa nova.

GIRONA:
Llibreries de Dorca y
Franquet.

Secció d' economia DOMESTICA.

PREUS corrents à la menuda dels articles de consum domèstich, en los mercats de Barcelona en lo dia d' ahir.

Carns, despullas y tocino, sense variació.

Pescaterias.—Mercat del demàt. — Mercat assortit de llagostins que 's venian à 6 rals la tersa, calamarsos y pagell à 5, congra y llubarro à pesseta, lluç de 24 à 30 quartos, mollàras y lluernes à 26, llagosta à 24, molissà 20, rap à 16, barats à 14, boga y saïto à 12, tunyina à 20, sardina de 8 à 10 y pops à 6,

Secció Literaria.

BIBLIOGRAFIA

PERE DE PALOL.—BALADAS.—(Girona: Emtampa de Pacià Torres.—1881.)

Ben segur que ningú com nosaltres pot parlar ab tanta satisfacció de las poesias d' en Palol, puig junts ab son autor hem traspasat los primers llinars de la literatura y desde molts anys ensà, regna entre abdós una intimitat d' efecte que fa que cada un mire las obres del altre ab lo mateix carinyo que las propias. Això tal vegada podria donar lloch à un sensible apassionament en nostre judici, si fossem d' aquells que 's deixan cegar per la passió; pero, gracies à Deu, are y en totes ocasions sabém sobreposar l' imparcialitat de la critica à las exageracions del sentiment.

Han passat dos anys desde que en Palol donà à llum son primer volüm de poesias titolat *Ramell de violas*, modest amplech dels fruits primerenchs de sa imaginació, y en aquest temps, gracies à la perseverancia en l' estudi, ha lograt l' avansament que denota l' llibre qual titul deixém transcrit al cap d' aquestas ratllas, que si no es una col·lecció d' obres mestras ni revela per are una fantasia de primer ordre, no deixa per xò de col·locar al senyor Palol al nivell dels bons poetas que avuy dia conta l' jovent català, y no deixa de contenir algunas composicionetas que subscriurian sense cap reparo mes de quatre de nostres bons trovadors.

Deixém apart la qüestió de si l' titul de *Baladas*, correspon à totes las composicions que conte l' volum, ab lo qual tal volta hi hauria alguna cosa que dir, y fixémos en las qualitats

dels treballs. Lo mérit principal d' aquestas poesias está en lo sentiment que respiran la major part y en la correcció de moltes de ellas, puig si bé l' autor se veu obligat de vegadas à desfer elisions y à adoptar giros de llenguatge que no son prou catalans, en cambi es precis regoneixe que quasi tots los nostres poetas dobleixen de lo mateix y que l' senyor Palol no fa mes que seguir una corrent defectuosa, pero general.

Examinant detingudament aquestas *Baladas*, no podém deixar de fer menció d' algunes verdaderament dignas de son autor. *Lo Compte Jofre*, premiada en lo darrer certamen de Badalona, es notable per la manera de descriure los aconteixements històrichs que determinaren la soberania del comtat de Barcelona, lligantlos ab uns amors simbòlichs de molt bon efecte y reconeguda originalitat; *Un Raig de Lluna*, encara que un xich difusa no deixa d' esser una composició molt estimable per la belleza de las imatges y ternura de sentiment que aquestas respiran, interpretant en un tot l' espirit vigorós y melancòlic de la veritable *balada*; *La costa de la vida y March del Castanyer* sobressurten per son caràcter popular, particularment la darrera, que es d' un sabor perfectament comprès; y finalment, no deixarérem tampoch de fer especial menció de las titulades *Del cel al cel*, *Dugas flors*, *América* y altres que, si bé no tant notables com las avans citades, revelan en son autor verdaderas condicions de poeta.

Quina llàstima que 'n Palol tinga tanta afició à tractar assumptos ja desarrollats magistratly per poetas de primera talla! *Ramon Lull*, *Lo cor d' En Cabestany*, *Montserrat*, y alguna altra que ara no recordém, portan indispensablement à nostra memoria los noms de autors tan eminents com en Gaspar Nuñez de Arce, en Victor Balaguer, y Mossen Jascinto Verdaguer, obligantnos, encara que no vulguém, à establecir comparacions may prou favorables al autor novell. Molt nos plauria que nostre bon amich abandonés aquesta senda, buscant assumptos enterament originals, que prous ne trobará de verges encara en nostre riquissim llegèndari històrich ó en nostres senzillas costums populars.

També es sensible que 'n qüestió d' ortografia, se noti en tot lo volüm un descuit mes que regular, puig hi hem observat defectes dels que com à tals regoneixen tots los sistemes ortogràfics catalans. D' això creyém que pot també desfersen ab un xich de constància y una decidida voluntat.

Que las *Baladas* de 'n Pere de Palol honran à son autor, creyém de mes assegirho després de lo que deixém apuntat. Sols nos resta trasmètelihi nostra enhorabona, desitxant que, pera hò de las lletres catalanes, continuhi treballant ab fe y entusiasme, puig tal volta això arribarà à figurar entre 'ls poetas de merescuda fama.

La poesia que va publicada al peu d' aquestas ratllas donarà à nostres lectors una idea de lo que valen en si las bonicas composicions del amplech à que 'ns referim.

V. PIERA FOSSETTI.

Girona 29 Mars de 1881.

DUGAS FLORS.

Propet d' un marge de bon matí
dugas floretas varen sorti.

Juntas creixian
y olors se daván,
en tant sentian
que s' estimavan.

Las hi donava l' aura frescor,
y l' sol rublia sos cors d' amor.

Abdugas bellas, puras y hermosas,
l' oreig festivol las gronxa ayrosas;
abrassadetas,
enjogassantse
las dos floretas
estant besantse;

Forta ventada feresta ve
y morta en terra l' una caygué.

Desde allavoras la flor que es viva
resta soleta, groga, mustiva.

Quant surt l' aurora
que ab sa rosada
sembla que plora
desconsolada,

Joliu s' hi arrambla blanch papalló
que à dins son cálzer posa un pató.

Un jorn estava ja tremolosa
la flor tan bella, la flor hermosa,
y esmortuida
llanguidejava
la dolsa vida
se l' hi acabava!

La papallona que ho veu, volant,
corra à besarli l' últim instant.

L' oreig escampa groguencas fullas,
d' una floreta tristes despullas,
Negra mantella
ja 'l Sol cubria;
canta una auella
trista follia,

L' espay esqueixan ab dols anhel
dos papallonas volant al Cel.

Secció de Notícies

BARCELONA 31 de Mars.

Malament comensa.—Aquesta frase va dirigida al senyor Rius y Taulet y al ajuntament de sa presidencia y li apliquem ab motiu de la alocució firmada per l' arcalde y que varem publicar ahir.

Lo senyor Rius y Taulet demana l' pago del sens número de contribucions y gabelas ab que 'ls ajuntaments anteriors habien carregat als parcelonins, lo qual vol dir que l' autor se proposa sostenirlas y ferlas exigibles.

Si això s' proposa va malament, puig no es vexant al vehinat com s' administran sos interessos, y menos vexantlo ab aqueix sens número de contribucions qual recaudació es quasi impossible per lo dificultosa é irritanta per la desigualtat que fa neixe.

Si l' senyor Rius y Taulet vol que l' aplaudim, ha d' empender un altre camí. Administrí be los ingressos principals, ab los quals n' hi ha prou y massa per tenir la nostra ciutat com una tassa de plata, y fins poden servir de base per posarla à la altura que reclaman las necessitats d' avuy.

Centenari de'n Calderon.—Lo que passa en los preparatius del centenari de Calderon iniciat per la gent de Madrid ya sent cada dia més curiós e interessant. Després que tantas tempestats habia alsat en Barcelona lo programa del certamen obert per la Academia madrilenya, que admets las lenguas estrangeras y prosciri las nacionals, menos una, nos han sortit los professors de la Universitat y del Institut imitant las ridiculesas d' aquella Academia, y admetsent també sols la llengua castellana en un cetamen en que sols hi podrán prendre part los estudiants de Barcelona.

En vista de tot això creyem ja que lo que procedeix es que 'ls estudiants se dirigeixin als professors demandantlos iguals drets per la llengua catalana que per las demés espanyolas, y que, en cas de no ser atesos, acabin l' assumpto d' una vegada, deixant de pendre part en unas festas que esprits mesquines volen convertir en exclusivament castellanas.

Ja es hora de fer entendre que no 'ns han de trepitxar impunement ó al mènos sense protesta, que no dubtem sabrà fer en lo cas present la ilustrada juventut de las àulas.

Meeting proteccionista.—Segons se 'ns avisa' no s' permetera la entrada en lo Teatro Principal en l' acte de la manifestació proteccionista à qui no vagi provist del corresponent bitlet. Als senyors socios del Institut de Foment que vulgan assistir à dit acte los hi serán facilitats los respectius bitlets en la secretaria del mateix centro los dias 1 y 2 de Abril.

Felicitació.—L' Institut de Foment del Treball Nacionnal, ha dirigit una atenta comunicació als senyors don Joseph Ferrer y

Vidal, don Joaquim Maria de Paz, don Fernando Puig, don Matias Lopez y Lopez, don Joseph Sert don Andreu Piñol, don Joan Casanovas y demés senyors individuos dimitents de la *Junta de Arancels y Valoraciones*, felicitantlos per sa patriòtica conducta al renunciar lo càrrec de vocals de la mateixa, à conseqüència de la discussió del vot particular sobre la classificació y valoració dels teixits de llana.

Noticia infundada. — Un passatger que ahir anaba en lo tren correu descendent de Madrid, digué als empleats de la estació de Tarrasa que lo carril había mort un home bon xich avans de pararse 'l tren. Tot seguit se dirigiren vía amunt resultant que no hi havia hagut tal desgracia.

L' altre dia en una fàbrica de aquesta última ciutat un obrer fou agafat per la corretja de un embarrat produintse algunes contusions graves en lo cap.

Herència que ha deixat l'Ajuntament caigut. — Segons l'estat que va llegir-se en la sessió del Ajuntament d'avans d'ahir, l'ajuntament caigut va deixar al Erari municipal ab un deute de mes de 18 milions de pessetas. L'estat es lo següent:

PASSIU.

Ptas. Cts.

Deute consolidat, emissions de 1872 y de 1880.	5.272,250'00
Obligacions del empréstit pera las obras del Parque.	1.658,500'00
Deute à la Hisenda pública, per capitàcio, 5 p.%, d' ingressos, consums y altres conceptes, quals cantitats deuen satisferse per sextas parts anyals.	4.305,146'04
A la Diputació provincial, atrassos y cupo corrent fins à 30 de Juny.	2.089,765'34
Al ram de guerra; segon y tercer plasso de la construcció de quartells en la ex-ciutadella.	1.000,000'00
Deute flotant, comprenent los crédis del pressupost del Ensanche.	4.957,277'95
Total passiu. . Pessetas.	19.282,939'33
Actiu cobrable en breu plasso. .	1.000,000'00

Déficit total. . Pessetas. 18.282,939'33

Dels antecedents números se'n desprenden tres coses: primera; la péssima administració dels conservadors-canovistes; segona; que Barcelona tenia rahó al divorceiarse del Ajuntament que visiblement presidia lo senyor Duran, y tercera; que l'Estat y la Província, ó sigui la centralització se 'ns menjan vius, y que no sortiré may de miseria dintre del centralisme.

C pera en lo teatro Principal.

— Recordará l'lector que fa temps que venim insistint en que durant la temporada de Pasqua, funcionarà en lo teatro Principal una companyia d'òpera italiana de *primísimo carretell*. Algun colega, volent fer l'enterat, ha pretengut corregirnos la plana fentse eco dels rumors de que tot havia fracassat y de que l'òpera italiana s'habia tornat sarsuela castellana; pero la temporada de Pasqua ja 's ve acostant y no passarem molts dies sense veure en los periódichs y en las cantonadas la llista dels artistas que formarán la companyia d'òpera que ab tanta insistencia venim anunciant. Per això no hi ha cap motiu pera rectificar ni desmentir la noticia. Podrà haberhi exactitud ó no ab los noms dels artistas escriturats, entre 'ls que segueixen citantse lo mestre Goula, la soprano Pascha, los tenors Gayarre y Stagno (lo primer per pocas funcions y l'segon per tota la temporada) el baix Uetam; pero es lo cert per això que 'l dia de Pasqua los amants de la música sentiran en lo teatro Principal una companyia lírica italiana bona y com pocas vegadas s'ha sentit en Barcelona.

Reunió. — Lo dissapte vinent al vespre se celebrarà una reunió pública en la Societat Clavé, (Barceloneta) per tractar d'establir una escola lúica en aquell barri marítim.

Associació de salvament per náufrechs. — En la tarde d'ahir tingué lloc la sessió convocada per lo senyor Coman-

dant de Marina d'aquesta Província, à nom dels senyors governador civil y president de la Associació de Naviers, en los salons de l'habició del segon, pera acordar la formació d'una junta local de l'institució que porta per titul lo del epígrafe. — Donat compte del objecte per lo senyor Martínez Illescas, fou proposat y admés lo nombrament d'una comissió que estudiarà los Reglaments y convocarà després una reunió mes numerosa pera la constitució definitiva.

Se nombrà la comissió interina, que 's compone dels senyors governador civil, comandant de Marina, Planas (don Manel), Maza (don Joan), Romero (don Vicens), Nicolau (don Frederich), Amergual (don Esteve), Roca (don Joseph), y Gotarra (don Joseph).

Se parlà després de consultar als Centros de Barcelona per concorrer en Madrid al centenari de 'n Calderon, quedant en resoldres per lo dimecres pròxim.

La reunió, que fou molt numerosa, s'acabà á las cinch.

Al Ajuntament — Desitxariam que la corporació municipal fes passar una visita per la carretera de Sans, desde 'l Portal de Sant Antoni fins á la Creu Cuberta, perque alguns que tenen de passar periòdicament per aquell puesto se 'ns queixan de las emanacions que llensen aquells sens fi de femers situats á dreta y esquerra, y que no poden ser gaire favorables á las prescripcions higièniques.

Fora bo que pogués posarre remey á tanta incomoditat, quan menos, que això suposa pe's transents.

Los músichs y l' Empresa del Liceo. — Avans d'ahir se va anunciar funció doble en lo Liceo. Mentre l'empresa anuncia la primera representació de *La Favorita*, la societat de Concerts envia l'anunci d'una altra de sos concerts. A última hora lo públich pogué sortir de dubtes veient que l'anunci que hi havia era lo del concert.

La causa de tal confusió sigué unas qüestions que s'habian originat entre 'ls músichs y l'empresa del Liceo, qüestions que han solventat tres àrbitres nombrats per las parts que qüestionaban y pe'l senyor governador.

Comunicat de Figueras. — Ahir vam rebre un comunicat firmat per don Pere Deulofeu, farmacèutich de Figueras, en lo que a pretext de respondre á la carta de Rosas que vam publicar en lo nostre número del dia 28, no fa altra cosa que atacar al nostre correspol-

sal. No 'l publiquém per dues rahons: primera, perque vé concebut en termes que no acostumèm emplear en lo nostre DIARI, y segona, perque encara que reconeixém als aludits en los nostres treballs lo dret que 'ls dona la llew d'Imprenta, ó sigui 'l d'insertar de franch las contestacions, no 'l reconeixém als defensors oficiosos dels mateixos.

Nou tran-via. — S'ha solicitat per don Joseph Maria Casellestort la concessió de un projecte de tran-via que recorrerà 'l trajecte comprès entre 'l Portal del Angel d'aquesta ciutat fins al santuari de la Mare de Déu de la Salut en la vila de Gracia, passant per los carrers laterals del passeig del mateix nom y carrers extrems d'aquella població. De órdre del senyor governador civil de la província se somet lo projecte á una informació pública durant lo terme de vint dias á contar desde ahir.

Suscripció pública. — Lo senyor don A. Urgellés de Tovar, delegat general en Catalunya de la societat de Caballers Salvadors dels Alps marítims, establerta en Nissa, ab motiu del horrible incendi del teatro d'aquesta ciutat ha resolt obrir una suscripció á favor de las famílies necessitadas de las víctimas de la catàstrofe. Las cantitats se dirigiràn al carrer del Hostal del Sol, número 11, pis primer.

Los empressaris de teatros senyors Brugada y Font han accedit á donar beneficis pera tal objecte en sos teatros respectius.

Identificació d'un cadàvre. — Lo cadàvre que 's trová 'l dilluns en lo barranc de la muntanya de Montjuich, anomenat

la *Mungoy* ha sigut identificat, resultant ser l de un antich cafeter de Sabadell, que últimament servia de mosso en lo café d'Espanya d'aquesta ciutat, à causa de las grans perduda que havia sufert en son negoci. Se suposa què mort fou à conseqüència de suïcidí, pui feya dies que se li notava alguna enagenamental.

Artistas arrivats. — Han arribat la nostra capital lo aplaudit tenor senyor Stagno, y la simpàtica triple senyoreta Tresols, procedents de Madrid.

La senyoreta Tresols està contractada pera nostre teatre Principal en calitat de prima dona.

Teatro Romea. — Son d'importància les millors que s'estan fent en l'escenari del teatre Romea, al qual se li ha donat molt més esbarjo ab l'adquisició d'uns espayosos locals que s'habilitan per guarda ropa y magatzem de decoracions.

Estreno en lo Teatro Catalá. — Probablement dimarts de la pròxima setmana s'estrenarà en lo Teatre Catalá la pessa en un acte, original de D. Joseph Feliu y Codina, titolada: *A cà la sonàmbula*.

Funcions de benefici. — Lo diumenge al vespre se verifiquarà en lo teatre Espanyol una funció á benefici de don Joseph Jané, galan jove de la companyia que allí actua. Se posarà en escena lo drama *Carlos II el hechizado* y la pessa *Pilara*.

La empresa del teatre del Circo també ha disposat lo dissapte pròxim pera donar una funció á benefici de la aplaudida primera triple donya Rosari Peset, composta de la sarsuela «El toque de ànimes» y l'acte tercer de la *Campagne*.

També fa son benefici lo mateix dissapte en lo teatre del Olimpo lo primer galan jove don Alfredo Pallardó, qui lo dedica al senyor governador civil de la província. Se representarà lo drama *O locura ó santidad* y estreno de la pessa *La bola de neu* original del senyor Pallardó.

Desitxèm á tots tres beneficiats gran cullida d'aplausos y profit.

Caiguda. — Un marinier de la balandra *Joven María* anclada en nostre port tingué ahir la desgracia de caure de la palanca à conseqüència de lo qual se dislocà 'l bras. Sigué aussiliat en la Arcaldia de la Barceloneta.

Crónica criminal. — Sense fractura de porta foren robats ahir de un pis del carrer de Sant Gil 50 duros en bitllets de banch, alguns mes en plata y un rellotje ab lleontina d'aquest metall.

— D'un pati del carrer del Olivo sigué robada una corda de cànem valuada en 20 duros.

Aussiliats. — En la casa de Socorro del districte quart foren aussiliats ahir: Un noi que tenia varias ferides contusas al cap à conseqüència de altras tantas bastonadas; un treballador d'una fàbrica que sigué agafat de la mà per lo batant, ab tant mala sort que tingueren de practicarli la amputació de tres dits, y altre jove ab feridas als dits per la mateixa causa.

Publicacions. — Lo número 315, any VII de *El Porvenir de la Industria* que dirigeix don Magí Lladós, Rius, conté interessants treballs.

— També ha vist la llum lo número 13, any primer de *La Gaceta de la industria y de las invenciones* que dirigida per don Ventura Serra, porta un sumari important.

— La *Gaceta Médica Catalana* ha publicat lo número 6. Ademés dels articles deguts als doctors Cirera, Vidal, Castellarnau, Rovira y Morales, conté una magnífica observació recullida per l'alumne intern Sr. Azcarreta en la Clínica quirúrgica que està à càrrec del doctor don J. R. Coll Domenech. Acompanya á dit treball una lámina que conté tres fotografías representant un malalt avans, durant y després de practicar-se una terrible operació. Complementan aquest interessant sumari una sèrie d'importants notícies científicas.

— De la *Independencia Médica* ha vist la

Hum lo número 19 del any XVI de sa publicació. Conté treballs dels senyors Castellarnau, Turró y Armangué, y unas traduccions molt interessants per los senyors Damian y Silvio Esteban.

Corporacions.—La Academia de Ciències Médicas de Cataluña celebrarà sessió pública en la nit d' avuy, 31, comensant á dos quarts de nou. Continuarà la discussió del tema proposat per lo doctor Cirera, y farán us de la paraula los doctors Valls, Castells, Cirera y Sejo.

Ateneo Barcelonés.—Avuy á dos quarts de nou, se verificarà en l' Ateneo Barcelonés la tercera vetllada musical en la que en obsequi à la Societat, penderà part lo célebre compositor y mestre doctor Fernando Hiller.

GIRONA 31 de Mars.

Correspondencia.—La redacció del DIARI CATALÀ en aquesta capital agraheix cordialment la salutació que li dirigeixen sos companys que forman la de Tarragona, y ls saluda de la manera mes afectuosa, oferintlos hi nosstre humil concurs en lo terreno de la fraternitat periodística y literaria.

Lo senyor Zorrilla.—Avans d'ahir arribà lo popular poeta à la ciutat de Figueras. La rebuda que se li feu, fou tan entusiasta com carinyosa. S' allotjà en la magnifica casa-palau del conegut Terradas, situada en lo bonich passeig de la Rambla; y desde sa arribada (que tingué lloc en l' últim tren) ha sigut visitat per multitut de persones de tots colors polítichs, desitxos de coneixe y estrenye la mà al mes popular y legendarie de nostres poetes nacionals. A la nit del dimars se donà en son obsequi una funció que podriam anomenar de gala en lo magnific coliseu de Figueras, posantse en escena lo tan conegut y aplaudit drama *Sancho García* (degut à la ploma del eminent poeta), baix la acertada direcció del simpàtic y distingit primer actor don Vicent R. Jordan, que està siguent la delicia del públic figuerenc desde fá ja mes de dos mesos. Lo poeta obsequiat y la exelent companyia del senyor Jordan meresqueren y reberen una justa y espontànea ovació per part de la numerosissima y escullida concurrencia que omplia de gom à gom totes las localitats del espaiós teatro.

Ab aquest motiu, tenim un especial gust en enviar un carinyós saludo al ilustre autor de les *Recuerdos del tiempo viejo*, ab qual amistat 'ns hemrénd desde que estigué en aquesta capital, desitxantli una profitosa y gloriosa estada en nostra germana la popular y democrática ciutat de Figueras.

Nombrament.—Ahir vingué ab lo correu de Madrit lo nombrament d' administrador de Correus d' aquesta província à favor de nostre amic lo director del *Teléfono Catalán* don Vicenç Piera. Creyém (y ab nosaltres tothom qui està enterat de la llei d' empleats encara vigent) que en dit nombrament s' ha padescut una equívocació de nom. Lo senyor Piera es un jove de 19 anys, fill de la província y que no ha desempenyat anteriorment mes que un destino de 4 o 5,000 rads.

En la creença de que 'l càrrec ha d' exercirlo lo senyor Anton Piera, (pare del dit Vicenç) li doném de totes maneras nostra enhorabona, exitantlo á que fassi en servey de la prempsa tot quant siga just desde son destino de administrador de Correus.

Benedicció de la capella de Port-bou.—L' Exm. Bisbe d' Avila senyor Carrascosa, se trova actualment en Port-bou al objecte de benehir l' Iglesia que à costas del Director de la companyia de ferro-carrils d' aquella linea, se feu edificar. La inauguració de dita capella tindrà lloc en la present quaresma.

Millora en l' Hospital.—S' han acabat las obres del nou empedrat del pati de l' Hospital civil d' aquesta ciutat, subvencionadas per lo difunt senyor Porcalla. L' obra, que

presenta un magnific aspecte es una de las millors mes esencials d' aquest edifici, y meix los millors elegis lo senyor Espelt que l' ha dirigida.

«El Constitucional.»—Ab aquest titul des de demà primer d' Abril veurà la llum pública un nou periódich, órgano del partit liberal dominant. Com que ve à defensar las ideas d' una fracció sagastina, resultarà un nou competidor à *La Lucha*, y ab aquest serán tres que 's titularán, *órgano del partido liberal de la provincia*. Segons sembla l' unió dels partits constitucionals cada dia se repela la mes.

Expansió concejal.—Lo dilluns à la tarda varen celebrar un espléndit dinar en lo poble vехi de Sarrià los individuos que tant autocràticament ha espulsat del Municipi lo governador tambalejant, senyor Moradillo. Hi faltaba lo senyor Mollera; pero no per això deixà d' haberhi tota l' expansió propria del cas.

Sabém que fou gran l' entusiasme dels regidors suspesos, ab l' esperansa de que prompte podrian posar *lo peu al coll* (com se diu metafòricament) à son *matador* (també això es metafora) senyor Moradillo.

Visita à Castelló d' Ampurias.—Lo dia 28 del corrent, lo sub-gobernador de Figueras va fer una visita à la vila de Castelló d' Ampurias. Va haberhi recepció oficial y l' arcalde va fer convidar casa per casa à tothom, ménos als seus antichs companys los regidors suspesos y als empleats del municipi destituïts per ell.

La suspensió del ajuntament había tingut lloc lo dia 23, ab la particularitat de que sols va salvarse del naufragi lo tinent d' arcalde, don Jaume Juñer que es avuy arcalde primer. Los suspesos habian militat sempre en lo partit d' en Sagasta, lo qual proba l' estat en que 's troben los constitucionals en aquesta província.

LLEYDA 31 de Mars.

Falta d' aigua.—No la de la admósfera hem sentit los vehins de Lleyda durant alguns dies, puig que apenas ne passa un sens que cubreixin l' horizont numerosos nuvols que ab excessiva abundancia nos la donan, sino que hem sentit la de las fonts públicas que no baixan à conseqüència de estar-se fent la neteja del canal ó acequia que desde Piñana la condueix al deposit de la nostra ciutat. Per aquesta causa han experimentat la mateixa falta los particulars que tenen contractadas plomas d' aigua al Municipi, veyentse precisadas las donas à anar à buscarla al Segre ó à l' acequia de Torres, y ocasionantse las molestias consegüentes. De tots modos en alguna de las fonts públicas hi deixaban omplir cantis desde las deu del matí à las quatre de la tarda, per qual motiu hi havia sempre molta pressa y escenas no molt edificant.

Bau germans.—Lo gabinet odontològich que van obrir lo dia 27 los mentats professors dentists, està situat en la Plaça de la Constitució, número 27, pral. La numerosa clientela que sapigueren conquistar-se los germans Bau, en quantas ocasions estigueren en nostra ciutat, aguardaba ab ansia sa instalació definitiva.

Fonda de Espanya.—L' acreditada fonda que ab aquest titul se trova instalada en lo passeig de Fernando, està sent objecte de reparacions y reformas importants, baix la direcció dels fondistas don Tomàs Batlle y don Jaume Pujol. Dits senyors no escasejan medis per millorar sas ja ventatjosas condicions y desitxan proporcionar à sos numerosos parroquians quantas comoditats se troben en las mes reputades fondas d' Espanya.

Iglesia de la Sanch.—Ab molta activitat s' està treballant per terminar las obras que han transformat dita iglesia, fentse un temple suntuós y digne, de lo que avans era solament una petita y sencilla iglesia. Se tracta

de celebrar en dit temple lo solemne quinzenari que tots los anys en Setmana Santa, hi atrau la mes escullida concurrencia y de que 's realisse, n' estan ansiosos la majoria dels fiels de la població y molt especialment los del carrer de Sant Anton y vehins d' aquella voltants.

Parcelas.—Moltas de las casas que s' construixen en la dreta del passeig de Fernando, llindan ab la muralla y fosso que circula la ciutat y que debia desapareixer sent destinats sos terrenos que per sa petita extensió no podrian vendrers com à patis, à parcelles dels en que se edificaren ditas casas.

L' Administració prometé als compradors dels patis en qüestió l' adjudicació à son favor de las tals parcelles y en efecte ha cumplert sa promesa respecte à alguns d' ells, però n' hi ha d' altres, y son los mes, qu' en va demanar un dia y altre dia lo cumpliment de tal promesa. Perqué no se 'ls atent? Fins per concesions tan sencillas se necessita l' influència de Madrid? Quán acabará d' ofegarnos lo sistema del oficialisme y de la centralització?

Cerimonial en Piñana.—Demà publicarérem la ressenya del típic ceremonial mediante lo que la ciutat de Lleyda renova cada quinzena la possessió de las aigües del Canal del Noguera, acte que acaba de tenir lloc durant los días 28 y 29 del corrent. No 'l publicarem avuy per falta d' espai.

Al retorn de la comitiva, dos dels caballs que montaban los regidors, s' han espatllat pe'l ruido dels disparos de fusell, tirantlos à terra. Los regidors n' han sortit be, puig no han rebut cap contusió d' importància, de lo que 'ns alegram.

Lo d' Andorra.—Ab aquest titol, pre-cedit d' un altre que diu «Opinions del país», publicà avans d'ahir lo nostre colega «*El País*», lo primer article d' una sèrie que vol consagrar à la qüestió d' Andorra.

La gran munió d' inexactituds que conté dit article y la intemperancia del llenguatge que usa envers los andorrans que ultimament van cambiar sos gobernants en un de son dret reconegut, nos obliga à dir al nostre colega que s' exposa à que lo que ell considera «opinions del país», no mereixi la aprobació del país sensat, y sigui sols considerat com «opinions de «*El País*».

Notícias d' Andorra.—Lo bloqueig s' estreny cada dia mes. Lo bisbe d' Urgell, secundat fins à un extrem inverossimil per las autoritats espanyolas, se ceba en los pobres andorrans, fentlos pagar lo delicte d' haberlo tornat à reconeixre com a co-príncep.

Lo dia 28, lo segon sindich de la República, don Pere Baró, que per mes senyals es metje, va anar à la Seu a visitar à una de sus ciencies, la baronesa de Pandoit. Va saberse sa arribada; y de moment se 'l va posar pres, si bé que luego se 'l deixà en llibertat baix fiança del uscal eclesiàstich senyor Alós, dihentseli per órdre verbal que seria internat à Lleyda, conduintli una parella de civils. Lo Sr. Baró que sens dubte coneix los procediments de las nostres autoritats civils y eclesiàsticas, va sortir sol cap à Lleyda, ab l' intenció de presentarse al Gobernador civil, y en cas necessari al govern de Madrit.

Lo primer efecte del bloqueig ha sigut un infantici, puig uns que condutxen una criatura à la sucursal de la Casa d' expòsits en la Seu, van haberla d' abandonar en lo poblet d' Argolell, ahot va trovarsela morta.

Y encara 'l bisbe y 'l delegat francés, que van à la una, no estan contents. En la Seu s' ha concentrat la guardia civil per fer més rigorós lo bloqueig, y allí mateix hi ha policia francesa encarregada de vigilarlo.

Aquesta policia, sabedora l' altre dia de que s' havia entregat lo correu dirigit al germà d' un andorrà, va posarho en coneixement del delegat francés. Una indicació d' aquest ya bastar pera que lo governador militar de la Seu, dongués órdre al administrador de correus pera que no entregui res à cap andorrà.

Las complacencies injustificadas que las autoritats tenen al bisbe y al delegat francés, comensan ja a posarnos en ridiculi. En quinallay se fundan las autoritats per detenir e internar

á un extranger d' una nació ab la que no estém en guerra? Quina lley autorisa la detenció de la correspondencia? De quan ensa los militars manan en cerreus? No saben las autoritats de la Seu que lo segon sindich d' Andorra mereixia las atencions que 's prodigan als poderosos?

Creyem que tot lo dit ha de cridar la atenció de las autoritats superiors y del govern, com ha de cridar la del públich la versió que corre, de que la empresa de joch de Monte-Carlo ha repartit fortas sumas per impossibilitar la competència que podria ferli en Andorra un' altra empresa.

TARRAGONA 31 de Mars.

Obra d' utilitat.—Cridem la atenció de nostres lectors sobre l' reclam de la obra *Lley de enjuiciament civil*, que ha de regir desde primer de Abril, utilíssima als advocats, procuradors, jutjes municipals y demés persones y autoritats que tenen necessitat de consultar dita lley.

Pres en llibertat.—Ha sigut posat en llibertat don Anton Martinez de Castilla, pastor protestant de la vila de Montblanch que estava pres per haberse reunit un dia en un herà a explicar l' Evangeli a sas ovelles.

Carta.—Hem rebut pe l' correu interior una carta remitida que deixem d' insertar en ratxo á que la firma 'ns es desconeguda. Si l' autor de la mateixa 's pren la molestia de passar per la Redacció de nostre DIARI tal volta 'ns entenguem y baix aquest supost s' insertaria de l' contrari com si no l' hagués enviada.

Obra d' utilitat pública.—De tal ha sigut declarada per lo senyor governador civil d' aquesta província, ab fetxa 26 del corrent, la de conducció d' aigües potables á la vila de Porrera.

Plassa vacant.—Ho está la Secretaria de l' Ajuntament de la vila de l' Espluga de Francoli, dotada ab lo sou ú haber anyal de 995 pesetas.

Los aspirants á la mateixa presentaran les sollicituds documentades á l' Arcaldia de dita vila durant lo plasso de quince dias á contar desde ahir.

Ja 's bellugan.—Segons notícies, lo partit de l' *Unió democrática*, presentarà y votarà per candidats á la diputació á corts per aquesta circunscripció, en las próximas eleccions, á D. Estanislau Figueras y D. Mariano Rius comte de Rius.

Es inutil tot quant fassin, perque tampoch guanyarin.

Fanch á coll.—Ab las plujas d' aquest dias s' han posat quasi intransitables los carrers especialment de la part baixa d' aquesta Ciutat. Estrany sembla que en una capital de l' importància de Tarragona no procurin sos Fivallers en primer lloch completar y renovar las aceras, y estudiar un medi pera poder empender l' impedrat dels carrers é quan menos engravarlos y afirmarlos.

Traslado.—Ha sigut nombrat Promotor Fiscal de Falset D. Trinitat Gay que ocupaba igual càrrec en lo Jutjat de Berga.

Altre.—Ahir sorti cap á Huesca D. Ricart Heredia á ocupar en aquella província lo càrrec de Gefe de la secció d' Intervenció de la Administració Econòmica, que fins ara despenyava en aquesta.

Abus repreensible.—Se 'ns queixan alguns concurrents al teatro de la inconsiderada conducta d' alguns senyors que 's permeten parlar en veu alta durant la funció sens mirar que incomodan al públich. Per nostra part debem advertirlos que no es de bon tó lo posarse d' aqueix modo en evidència, y que quan se està en societat deuen guardarseli totes aquelles consideracions que la educació y l' decoro exigeixen.

Economia mal entesa.—Tal nos

sembla la disposició de fer apagar la majoria dels fanals del alumbrat públich á las 12 en punt. Si inspirantse un poch més en la comoditat del públich no s' apaguessin fins á la una, quant menys s' evitaria que las persones que surten del Teatro, ó per sos assumptos deuen retirar un poch tard, no s' exposin á rompers la crisma per los nostres accidentats carrers, ó á omplirse de fanch los dias de pluja.

Cuidado pares.—Se 'ns ha presentat algun individuo de la familia de una noya de 12 anys que anà á la Catedral á confessar-se un dels passats diumenges.

Moltas foren las preguntes que el confés li feu per averiguar l' estat de sa conciencia, y de tal indole que al darne compte á sa mare quedà aquesta esgarrifada fins al punt de que á pesar de ser católica, apostólica, romana no permetrà que sa filla torni á rebrer tan... relliscos llissons.

Correspondencias particulars DEL «DIARI CATALA»

Madrit 29 de Mars.

Ahir va obrir sus portas lo circul conservador ab assistència de tots los principals del partit, inclosos los senyors Cánovas y Silvela, que hi entraren donantse l' bras com dos amics intims. Aquest fet va mereixi un aplau de unánim de la concurrencia, molt mes quant després se vegé al segon ab assidua conversació ab en Romero Robledo. En Cánovas oferi concorre al circul cada dia, demostrant aixis que las pràcticas democràtiques van ja guanyantse las costums dels conservadors.

Se diu que en vista de la conducta del govern, destituint ajuntaments y diputacions, jubilant y trasladant jutjes y magistrats y removent tot lo personal de la administració pública, en Cánovas y en Romero Robledo han convensut á n' en Silvela de la necessitat de combatre á sang y foix als fusionistas, sense reparar en cap medi que conduheixi al fi de salvar los interessos que ells simbolisan en la monarquia de don Alfons. Aixó y l' moviment de que ahir vaig parlarvos, favorable als elements mes conservadors del ministeri, porta un xich desassossegats als constitucionals, si bé sembla estar en lo secret y de acort ab lo moviment lo mateix Sagasta. Es indubtable que aquest liberal sacrificará tot quant siga necessari pera conservar lo poder, del mateix modo com tot ho sacrificá pera alcançar-lo.

Los conservadors se presentan braus. S' ha acordat per sa junta de advocats presentar devant del Tribunal Suprem, demanda criminal contra 'ls gobernadors d' Alicant, València, Málaga y algun altre y demá tractarán dels demés que han fet semblants atropells á las corporacions populars. En nom de represalias los fusionistas amenassan ab portar als tribunals, sense contemplacions de cap mena, á tots los irregularisadors coneiguts, principalment los de Cuba. Jo crech que tot aixó es música celestial. Ni 'ls fusionistas s' atrevirán á arrencar la careta als lladres,—perque per fer aixó s' necessita tenir la teulada de son edifici ben ferma,—ni 'ls conservadors farán mes que una fórmula de procés. En mitx de tot per alguna cosa lo poder judicial es un dependent del poder executiu y una funció secundaria en l' Estat. Los conservadors ho han fet aixis contra 'ls liberals y ara 's tornarà contra ells, fins suposant que no siga mes que un joch pera moure scroll, lo de las demandas.

Mentre tant lo ministeri 's proposa anular las disposicions que limitan las facultats del govern pera nombrar empleats; principalment en lo ministeri de Hisenda, en lo qual los de 6,000 rals per amunt no poden serho en sa respectiva província. En aquest decret se comprendrà la derogació de la lley de pressupostos de 1879 en lo que 's refereix als empleats. Aixó indica com los homes de órdre van fentlo tot en benefici propi.

Ha sigut nombrat president d'aqueixa Audiència don Victor Lopez.

Ahir se ocupá l' Consell de ministres del en-

llás de las líneas férreas que afluixen á Barcelona. Lo govern no va decidir res, pero acordá nombrar una comissió que estudhi l' asumpto, composta del Director de Obras públicas, l' Echegaray, en Saavedra y algun altre.

També s' ocuparen los ministres de las protestas de Astúrias contra la variació del projecte del ferro-carril asturià en lo port de Pajares. Aquesta variació perjudica á Oviedo y favoreix als pobles de aquella costa.

S' ha negat l' indult de dos reos de Badajoz, apesar de haberse demanat directament á don Alfons.

Demà es esperat lo senyor Pi en aquesta vila y 's proposan anar á rebrel á la estació gran número de correligionaris. Hi ha completa tranquilitat en lo camp federal, creyent tots que la dissidència de 'n Figueras no tindrà cap alcans ni cap importància.—X. de X.

LA CRÍSSIS EN PORTUGAL.

Lisboa, 26, Mars.

A l' hora en que escribia la meva última correspondència se verificava una votació important en la cambra dels pars. En una de las anteriors sessions, l' ex-ministre senyor Barjona de Freitas proposà un vot de censura contra l' gabinet á causa dels desordres y tumults provocats per las autoritats. La moció estava concebuda en termes molt violents, per lo qual lo gefe del partit, senyor Fontes, presentà una nova moció en termes parlamentaris. Aquest vot de censura fou retxassat lo dilluns per 50 vots contra 49, pero com qu' entre aquells cincuenta vots s' hi contaban los de dos ministres, que sens mirar lo que feyan prengueren part en la votació, resultà trobarse en críssis lo ministeri, y al dia seguent lo senyor Braamcamp anà á demanar al rey una modificació ministerial que no li fou concedida, veientse obligat lo ministeri progressista á presentar la dimissió que l' monarcha acceptà.

Va ser cridat al palau lo senyor Fontes, que no volgué encarregarse de la constitució del nou govern; lo senyor duch d' Avila també s' hi negà; per fi, se veié obligat lo senyor Fontes a procurar gefe pera l' nou gabinet y escullí per aixó á son antich colega Anton Rodrigues Sampaio, qu' ha necessitat quatre dias pera poder formar ministeri. Ningú volia acceptar lo qu' es pesat encàrrech en las actuals circumstancies. Los regeneradors volian un ministeri de transició compost d' elements heterogèneos, pero 'ls constituyents y 'ls avilistes no volgueren entrar sense certas condicions, que no han convingut als regeneradors, los quals per si s' han quedat sols en lo govern. Ahir quedà format definitivament lo nou gabinet compost dels senyors següents: Anton Rodrigues Sampaio, *presidència del regne*, que ha sigut ministre varrius vegades ab lo senyor Fontes y qu' es un antich revolucionari de l' època de Maria II, habent renegat de sos principis republicans; Sanches de Castro, *guerra*; Barros y Sá, *justícia*; Lopo Vaz, *hisenda*; Martins Dantas, *negocis estrangers*; Nintz Ribeiro, *obras públicas*; Juli de Vilhena, *marina*; tots aquets son ministres per primera vegada y la major part d' ells surtis fa poch temps dels banchs de l' Universitat, jovenets de 28 à 30 anys tot lo mes. També quasi tots han debutat sent republicans y foren portats á las filas monàrquiques per las afalagadoras promeses de 'n Barjona de Freitas.

La caiguda del ministeri progressista fou rebuda ab alegria en tot lo país per los oposicionistes, pero la gran massa popular veu la pujada del nou ministeri ab desconfiança molt justificada. Los compromisos que porta son ben notoris.

Avuy deu presentarse al parlament lo ministeri regenerador, que naturalment servirà de transició pera pujar lo senyor Fontes, *axis qu' à n' aquest li convinga*.

Lo país està en l' expectativa. No obstant, en la ciutat d' Oporto los ànimis continuan bastant exaltats. De quinze dias ensa han ecorregut varios tumults á causa d' uns predicadors jesuitas. La guardia municipal hi tingüé d' in-

tervenir y pogué veure Oporto escenes producidas per agressions idénticas á las que tingueren lloch en Lisboa el dia 13. Ahi en Villa Nova de Gaya se celebrá un *meeting* republicà contra el tractat de Lourenço Marques, y se'n anuncia un altre per demà, també republicà, en la ciutat d' Oporto.

Ahi hi hagué també una escena tumultuosa en Lisboa, en l' iglesia del Desterro, promoguda per un predicador reaccionari.

Los ánimos no se assossegaran ab lo cambi de ministeri. Esperan un cambi inevitable, qu' ha de ser més radical.

TEIXEIRA BASTOS.

Sant Feliu de Llobregat 27 de Mars.

Segons veus que corren per aquesta Vila, sens vâ á dotar de un Ajuntament modelo; puig al qu' està encara avuy dia exersint aqueix càrech, inclús l' arcalde, s' fa cada dia mes digne de las censuras que tot lo poble li dirigeix, pues com conserva lo antich modo de governà y mira poch per las milloras de la població y sos interessos, no es estrany siga reprobat per tota la població, lo seu camí, donant un aplauso al senyor Gobernador per semblant resolució.

Ja que 's tracta del nou Municipi, crech no serà demés parlarli de lo que fa falta en aquesta Vila y que fa molt temps està pendent de resolució per falta de energia en lo eos Municipal antich, puig lo mateix passa ab lo ajuntament que 'ns administra, com lo que passava ab lo que administraba als Barcelonins.

Aquí fa falta un edifici que tres anys enrera ja 's varen aprobar los plans, per dotarnos de una secretaria ab totas las dependencias de la Vila, inclús un local á propòsit per escolas, y encara està pendent de resolució.

Aquí tenim los carrers sense aceras, lo que han sensurat ja tots los periódichs de aquesta Ciutat, y n' obstant d' haberse aprobat sa construcció, no s' ordena; aquí 's veu la bona administració.

Aquí 's dona al públich consum tota classe d' aliments que no son bons sinó per llença, y 's trova moltes voltas falta en lo pes, y no obstant la almotacenia no dona senyals de vida.

Aquí possehim un matadero, degut á la revolució, y 'ls actuals conservadors lo conservan, pero.... lo mateix que un corral.

Deguda á la revolució, tenim una plassa pública, pero deixa molt que desitxà respecte á llimpiesa, y últimament tenim una font, pero la majoria de las voltas sense aigua.

Ab tantas probas crech se pot veure lo comportament de un Ajuntament conservador, y 's pot jutjà á ulls cluchs de sa conducta.

Deixant apart aqueixa qüestió y entrant en una nova, tinch la satisfacció de dirlos que en aquesta vila s' están construït dos cassinos, sent bastant adelantadas las obras del Cassino Santfeliuense, pero no tan com podrian estar; lo passeig que hiporta s'ha plantat tot d' arbres que fa un efecte grandios, pero l' edifici que 's fa de planta baixa, serà un grandissim bunyol, sent bastant petit dada la aglomeració de sòcis que son y 'ls que cada dia s' hi fican.

Dissapte, per un desperfecte en la màquina, vâ tenir que estar detingut lo tren que baixaba de Martorell á las 5 y mitja de la tarde, prop de aquesta vila, fins que vingués una nova màquina per arrossegarlo lo que efectuà als tres quarts d' hora.

Los camps tots florits y las yinyas totas brotadas á disposició d' alguna gelada que mati los brots que ab la bonansa s' han adelantat.

L. L.

Secció Oficial.

Elections del Comité democràtic federalista de Barcelona. — Se recorda a tots los democràtics federalistes de aquesta ciutat que estiguin conformes ab lo «Manifest» publicat en lo DIARI CATALÀ y «El Diluvio» del dia 27 del corrent, que ab arreglo á la tercera de las Bases continuadas al peu de dit document, poden anar á provehirse de las correspondents cédulas electorals pera pender part

en la pròxima elecció de Comité, tots los dias de la present setmana de las 3 á las 5 de la tarde y de las 8 á las 11 del vespre, en lo local del «Centre democràtic historich» situat en lo carrer de la Pau de la Ensenyansa (cantonada al de Fernando) n.º 8, pis 1 er. Pera obtenir la cédula serà necessari acreditar la personalitat per medi d' un document oficial qualsevol, entenentse per tal lo que estigui sellat ab lo sello d' una oficina pública.

Durant las horas de despaig, las llistas d' inscrits podrán ser examinadas per los que ho desitxin.

Lo dia de la elecció, las mateixas llistas estarán exposadas al públich en lo local en que 's verifiqui. Barcelona 28 Mars de 1881.—La comisió.

Caixa de ahorros y Monte-Pío de Lleyda.

— En lo dia d' avuy s' han fet en aquesta Caixa 29 imposicions, que importan la suma 273'50 pessetas habentse verificat dos reintegros per la cantitat de 51 pesseta.

Lleyda 27 de Mars de 1881.—Lo Director, Joan Mestres.

Administració principal de correus de Barcelona. — Llista de las cartas, impresos y mostres detingudas en aquesta Administració principal per falta de franqueix en lo dia de la fetxa.

Número 259 Jaume Clotet, Manresa.—260. Ramon Tramunt, Valencia.—261. Maria Coletes, Guisona.—262. Teresa Batlle, Granollers.—263. Joan Gatell, Altafulla.—264. Joan Ferran, Arbós.—265. Sebastià Munès, Badalona.—266. Rosa Díena, Barceloneta.—267. Josefa Parar, Melbourne.—268. Joseph Guirau, Manila.—269. Maria Fuentes, Saragossa.—270. Joseph Puig, Vilanova de Alcolea.—271. Isidro Sans, Cracia.—272. Lluís M. Callís, Vich.—273. Joseph Mas, Falset.

Barcelona 28 de Mars de 1881.—Lo Administrador principal Lluís M. Zavaleta.

Cos de Telégrafos. — Telégramas rebuts en lo dia de la fetxa y detinguts en dita oficina per no trovar á sos destinataris.

Madrit, Francisco Mazo, sens senyas.—Múrcia, Proword, Carme 24 4°.—Granada, Clie. Monserrat 14°.—Madrit, Anastasi Bejár, Músich 4°. regiment Inginyers.—Paris, Belsolet, Unió 10.—Bilbao, Claudio Algosta, Pelayo 13.—Valencia, Bohe, Parlament 32 2°.—Saragossa, Ramon Trapell, Conde Asa 14 2°.

Barcelona 23 de Mars de 1881.—Lo director de la secció, Andreu Capo.

Defuncions. — Desde las 12 del dia 29 fins á las 12 del dia 30 de Mars de 1881.

Casadas, 3.—Casats, 6.—Solters, 3.—Solteras, 5.—Viudos, 1.—Viudas, 2.—Noys, 6.—Noyas, 4.—Abort, 0.—Naixements: varons, 7.—Dones, 8.

Caixa d' ahorros de la Vila de Gracia. — Han ingressat ab la fetxa d' aquest dia 598 pessetas procedentes de 67 imposicions, essent 0 lo número de nous imponents.

S' han retornat 119 pessetas 0 céntims á petició de 1 interessat.

Gracia 27 de Mars de 1881.—Lo Director de torn, Anton Boesch.—Lo Secretari, Manel Andreu.

Presidirán las operaciones de la Caixa en lo mes de Abril, Director de torn, don Joseph Maria Pera, suplent, don Marcelino Solé, y vocal don Baldiri Ros y don Melchor Millà.—P. O.—Lo Secretari, Manel Andreu.

Secció Comercial.

PORT DE BARCELONA.

Embarcaciones entradas en lo dia d' ahir.

De Nueva Orleans c. Rosario.

De l' Habana b. Amalia.

D' Alexandria v. Osiris.

De Málaga v. Numancia.

De Nueva York c. Almquist.

Ademés 5 barcos menors ab 84 pipas vi pera trasbordar.

Despatxadas.

Pera Liverpool v. Osiris.

Id. Hull v. Marsella.

Id. Marsella v. Eridan.

Id. Cette v. General Court.

Id. Alger g. Rosalia.

Id. Cette v. Correo de Cette.

Id. Cádis v. Elcano.

Id. Bilbao v. Gijon.

Id. Mahó v. Puerto Mahon.

Id. Alicante b. g. Joven Pepita.

Id. id. p. g. Teresa.

Id. Marsella v. Numancia.

Ademés 5 barcos menors ab efectes.

Sortidas.

Pera la Mar f. Quinebung.

Id. Montevideo b. Pepito.

Id. Marsella v. Eridan.

Id. Maho v. Puerto Mahon.

Id. Marsella v. Vinauesa.

Id. Cette v. Andalucía.

Id. Cardiff v. Gincora.

Id. Habana b. g. Inés.

Id. Cette v. Adeia.

CAMBIS CORRENTS

DONATS PER LA JUNTA DE GOVERN DEL COLLEGI DE CORREDORS REALS DE COMERS DE LA PLASSA DE BARCELONA DEL DIA 30 DE MARÇ DE 1881.

Londres á 90 d' fetxa, 48'35 per 5 ptas.

París, 3 d. vista, 5'05 1/2 p. per id.

Marsella, 3 d. vista, 5'05 1/2 p. per id.

	8 días vista		8 días vista
Albacete...	31/2 dany	Málaga...	21/4
Aleixy...	31/2	Madrit...	31/4
Aliéant...	31/2	Murcia...	11/8
Almeria...	51/8	Orense...	1
Badajoz...	51/8	Oviedo...	11/2
Bilbao...	51/2	Palma...	51/8
Burgos...	1	Palencia...	1
Cádiz...	51/8	Pamplona...	51/8
Cartagena...	51/8	Reus...	11/4
Castello...	51/8	Salamanca...	1
Cordoba...	11/2	San Sebastià...	11/2
Cerunya...	11/2	Santander...	51/8
Figueras...	51/8	Santiago...	11/4
Geronia...	51/8	Sevilla...	51/8
Granada...	71/8	Tarragona...	11/4
Huesca...	21/4	Tortosa...	31/4
Jerez...	21/8	Valencia...	11/2
Lleyda...	51/8	Valladolid...	71/8
Legronyo...	31/4	Vigo...	11/2
Loreia...	71/8	Vitoria...	31/4
Lugo...	1	Zaragoza...	41/8

EFFECTES PUBLICHS.

Fit al port, del deute eona, int. 21'47 1/2 d. 21'50 p.

Id. id. esterior em. tot. 22'50 d. 22'5 p.

Id. id. amortisable interior, 40'75 d. 41'10 p.

Ob. pera sub á fer-car de totas em. 42'15 d. 42'25 p.

Id. del Banci y del Tresor, serie int. 100'75 d. 101' p.

Id. id. esterior, 10'15 d. 10'35 p.

Id. Tresor sobre prod. de Aduanas 100' d. 100'50 p.

Id. del Tresor Isla de Cala 16 65 d. 96'85 p.

Boncs del Tresor 100'25 d. 100'50 p.

ACCIONS.

Banch de Barcelona, 139' d. 160'50 p.

Societat Catalana General de Crèdit 173' d. 174' p.

Societat de Crèdit Mercantil 47'65 d. 47'85 p.

Banch Hipano Colonial, 39 25 d. 39 50 p.

Real Com. de Canalitzacio del Ebro 12'90 p. 13'18 p.

Ferro-carril de E. & França, 134' d. 134'25 p.

Id. Tarragona Martorell y Barcelona 1

Id. Nort d' Espanya 162'25 d. 162'8 p.

Id. Medina Camp y Orense á Vigo, 78'25 d. 78'50 p.

Id. Valls á Villanova y Barcelona 78' d. 79' p.

OBLIGACIONS.

Empresat Municipal, 100'70 d. 10' .

> emissio 4º Janer 1880 9'75 d. 98'25 p.

Provincial, 106' d. 106'50 p.

Fer-car. de Barce á Zaragoza 13'50 d. 114' p.

Id. id. Série A de 50

ALS MALALTS

DE
AFECCIONS HERPÉTICAS,
ESCRUFULOSAS Y SARNOSAS.
CONSULTAS DE 12 A 2.
Ensanche, Carrer del Consell de Cent, 414.

RASPAIL

Ultim manual de la Salut, lo mes complert de tots, ab notícias acaloratorias: diccionari de paraulas tècniques en castellà, català y Francès; causas y defensas, gran farmacopea y cassospràctichs per lo Dr. Puigferrer. Mètode al que deuenen sa salvació molts desahuciats en tifus, tísis, venéris, herpes, reumatisme, etc.—Se ven, carrer de SantPau, núm. 13, pis primer. porta primera.

BESCUITS-VIÑAS

ADMETLLATS à la Canyella, à la Vainilla, à la Yema y al Llimó.

De venda en las confiterias y tendas de comestibles.—Deposit, 16, Avinyó, 16.

TELEGGRAMAS

Noticias del exterior

Segons los darrers telegramas dels diaris estrangers.

La catàstrofe de Nissa.—S'han trobat altres quinze cadàvres, que han sigut extrets avants de ferse de dia y quan los carrers estaban encara deserts. A la porta del teatre hi han colcats dos centinellas que no deixan penetrar al interior del teatre sino ab una autorisació del jutje d'instrucció. Corren de boca en boca notícias graves relatives al mal estat dels tubos del gas. Los comissionats pera investigar los fets son M. Vaguer, coronel; Gepie, Derar ingenier de ponts y calsadas y Teissier, professor de química.

Preparatius de Prussia.—Se dona com a cert que la guarnició de Metz ha sigut renovada y reforçada, assegurantse al mateix temps que alguns oficials alemanys están recorrent alguns departaments de la frontera francesa, estudiantlos baix lo punt de vista militar y estrategic.

Cambi d'opinions.—Lo grupo de personas anti-alemanes que rodejaba á Alejandro III, avants de pujar al trono, s'ha disolt per complet, gràcies al cambi radical d'opinions que s'ha operat en lo nou emperador. Ha manifestat aquest que no hi havia administració possible en Russia sino valentse de funcionaris alemanys y que no hi havia politica possible sino basantse en una aliança ab Alemanya. La causa d'aquest cambi s'atribueix al llenguatge d'alguns periòdichs parisiens, que han sapigut esplotar los enemichs de la Fransa, suposant que París es lo centro de totes las conspiracions nihilistas.

Explosió en Sant Petersburg.—Lo gran gasòmetre del qual s'utilisaba l'immens establimet del arsenal militar situat en Dancíp, qualtel de Viborg, ha sigut completament destruit, no quedant en peu res absolutament dels pròxims tallers, y quedant interrompuda la fabricació de canons. S'han fet moltissims arrestos.

FABRICA
DE FARINA DE GALETA
y PULVERISACIÓ de tota classe de minerals,
DROGAS Y ARTICLES COLONIALS
MOTOR Á VAPOR DE
RAFEL DEXEUS. Carrer de Sicilia, núm. 187.

COMPANYIA HISPANO-FRANCESAS.

Línea de Vapors entre Cette y 'ls ports espanyols del Mediterrá.

DIRECTOR MR. J. H. MARTIN.—CETTE.

VAPORS	VILLE DE CETTE	de 1700 toneladas, capitá, Michel	Torrens.
	CATALUÑA	1700	—
	SAN JOSE	1000	—
	NAVIDAD,	1000	—
	ADELA,	200	—

Aquests vapors construïts segons los últims models reuneixen les millors condicions pera la carga y comoditats pera passatgers.

SORTIDAS DE BARCELONA.

PERA CETTE. . . . . Tots los dimars y tots los dissaptes.

PERA VALENCIA, ALICANT, CARTAGENA, ALMERÍA Y MÁLAGA. . . . . Tots los diumenges. Consignataris senyors PONSENTI Y ROBREÑO, Llauder, 1, entressuelo. Dirigir-se en Cette á Mr Bony. Rigaud.

Un avis amistós.—Segons la *Pall Mall Gazette*, una senyora advertí al Papa en una audiencia particular, que hi havia qui s'habia proposat assassinarlo á n'ell y al seu germà, l'cardenal Pecci, afegeint que estaban ja determinats lo dia y l' hora en que l' assassinat s'habia de verificar.

Telégramas particulars.

Madrit 29, á las 9'15 nit.—L'últim temporal ha ocasionat la pèrdua en Algeciras de los barcos *Lealtad*, *Amalia*, *Joven Bibiana* y *Luis*, espanyols, y *Leplain*, americà, salvantse 'ls tripulants.

Se ha verificat la reunió de la *Unió Catòlica*, presidida per lo cardenal Moreno y assistint lo patriarca de las Indias y los bisbes de la Corunya, Santander y Madrit y dos cents socis. Los discursos pronunciats se han encaminat á demostrar que la associació té per únic objecte contribuir al triomfo de la Iglesia, alluyantse de tota mira política.

Madrit 30, á las 10'45 mati.—Sevilla està amenassada d'una inundació, habentse elevat lo Guadalquivir 5 metres.

S'ha aplassat lo Consell de ministres fins a demà.

Los moderats disidents ingressaran en lo partit conservador.

Aquesta tarda se reuneixen los possibilistes.

Han sigut executats los reos de Badajoz.

Madrit 30, á las 5'15 tarde.—Ha fondejat en la Corunya lo vapor *Mendez-Nuñez* ab 103 tripulants y 900 passatgers.

Bolsa.—Consolidat, 21'60.—Bonos, 101'15.—Subvencions, 42'65.

Madrit 30, á las 9'15 nit.—La comisió pera estudiar la qüestió de enllàs dels ferro-carrils de Barcelona se compondrà de la seguent manera: President lo senyor Echegaray, vocals, senyors Gullon, Page, Saavedra y brigadier del cos de Ingeniers militars, senyor Lopez Vega, y secretari lo senyor Jouares.

No es cert què se hagi anulat lo tractat de comers y navegació concertat ab Venezuela, y que firmà á París lo senyor marqués de Molins. Se tracta tan sols de introduhir en ell alguna

llaugera varietat, de acort ab lo representant de Venezuela, senyor Rojas que lo firmà en nom del Gobern de son país.

Las aigües del Guadalquivir segueixen creixent.

Madrit 30, á las 9'30 nit.—Segons diuhen los conservadors lo senyor Romero Robledo se presentarà candidat per los districtes de Madrit, Antequera y Montilla, tota vegada que per acumulació en tots los demés districtes.

Lo banquet que s'ha projectat dar en honor del senyor Figueras, tindrà lloc lo dia 10 del proxim Abril.

Paris, 30.—Lord Beaconsfield ha experimentat una millora, pero segueix no obstant en un estat grave.

Paris, 30.—La qüestió dels ferro-carrils de Tunís se someterà á un arbitratje.

Esinexacte'l relato fet per un periòdich inglés referent á un atentat cometé en la persona del Papa.

En Atenas ha produhit desastrós efecte la notícia de que 'ls representants de las potencias reunidas en Constantinopla, acceptan lo trassat de fronteras proposat per Turquia.

Hi ha grans temors en Creta, de que estalli una revolució contra 'ls turchs.

Lòndres.—Los bassuts han fet una nova incursió en territori anglès, devastant las propietats que han trovat al pas.

AFECCIONS METEOREOLÒGICAS. BARCELONA.

Dia.	Hora.	Termòmetro Centígrado.	Baròmetro Aneroid.	Higròmetre Sausure.
29	10. n.	11	753	88
30	7. m.	10	754	89
•	2. t.	19	755	78